

XVIII Warmińsko-Mazurskie Zawody Matematyczne

Eliminacje – cykl styczniowy

Poziom: szkoły podstawowe

Zadanie 1. Oblicz sumę wszystkich całkowitych rozwiązań nierówności $1 < (x - 2)^2 < 25$?

Rozwiązanie.

Łatwo sprawdzić, że pasują tylko liczby -2, -1, 0, 4, 5, 6.

$$-2 + (-1) + 0 + 4 + 5 + 6 = 12$$

Odpowiedź. Suma całkowitych rozwiązań równa jest 12.

Uwaga. Można również zauważyć, że nierówności z zadania są równoważne z $1 < |x - 2| < 5$,

$$\text{czyli } |x - 2| = 2 \text{ lub } |x - 2| = 3 \text{ lub } |x - 2| = 4.$$

Wtedy dla $|x - 2| = 2$ mamy $x = 0$ lub $x = 4$,

dla $|x - 2| = 3$ mamy $x = -1$ lub $x = 5$

dla $|x - 2| = 4$ mamy $x = -2$ lub $x = 6$.

Zadanie 2. Na statku pewnego kapitana było 31 marynarzy o średniej wieku 23 lata. Jeśli doliczymy wiek kapitana, to średnia wieku załogi wzrośnie do 24 lat. Ile lat miał kapitan?

Rozwiązanie.

Niech x będzie liczbą lat kapitana.

Suma wieku kapitana i 31 marynarzy równa jest $x + 31 \cdot 23$.

Wówczas otrzymujemy równanie średniego wieku

$$(x + 31 \cdot 23) : 32 = 24$$

$$x + 31 \cdot 23 = 32 \cdot 24$$

$$x = 32 \cdot 24 - 31 \cdot 23$$

Stąd $x = 55$.

Uwaga. Możemy policzyć x bez wykonywania mnożenia dużych liczb:

$$x = 32 \cdot 24 - 31 \cdot 23 = 31 \cdot 24 - 31 \cdot 23 + 24 = 31 \cdot (24 - 23) + 24 = 31 + 24 = 55$$

Odpowiedź. Kapitan ma 55 lat.

Zadanie 3. Do sklepu przywieziono 250 bombek choinkowych ręcznie malowanych. Ustalono cenę sprzedaży 12 zł za sztukę. Po sprzedaniu 20% liczby bombek zauważono, że część popękała w czasie transportu. Odłożono popękane bombki. Żeby uzyskać zaplanowany przychód, pozostałe sprzedano po 16 zł za sztukę. Ile bombek było popękanych? Zapisz obliczenia.

Rozwiązanie.

$$0,2 \cdot 250 = 50 \text{ – sprzedane bombki}$$

$$250 - 50 = 200 \text{ – zostało do sprzedania}$$

$$200 \cdot 12 = 2400 \text{ – tyle powinien wynieść dochód}$$

$$2400 : 16 = 150 \text{ – tyle bombek sprzedano po 16 zł}$$

$$200 - 150 = 50 \text{ – tyle bombek popękało}$$

Odpowiedź: Było 50 popękanych bombek.

Zadanie 4. W układzie współrzędnych zaznacz wszystkie punkty, których współrzędne są liczbami naturalnymi spełniającymi jednocześnie oba warunki: $NWD(x, y) = 1$, $NWW(x, y) = 3p$, gdzie p jest parzystą liczbą pierwszą. Połącz te punkty w pewien wielokąt, a następnie oblicz jego pole. Zapisz obliczenia.

Rozwiązanie.

Zauważmy, że jedyną parzystą liczbą pierwszą jest $p = 2$, więc

$$NWD(x, y) = 1, \quad NWW(x, y) = 6$$

Mamy 4 możliwości

$$x = 6 \quad y = 1$$

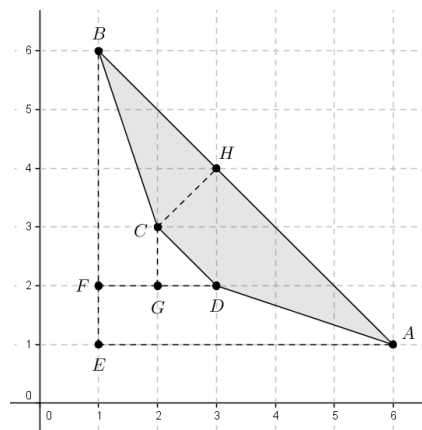
$$x = 1 \quad y = 6$$

$$x = 2 \quad y = 3$$

$$x = 3 \quad y = 2$$

Otrzymany wielokąt jest czworokątem o wierzchołkach:

$$A = (6, 1), B = (1, 6), C = (2, 3), D = (3, 2)$$

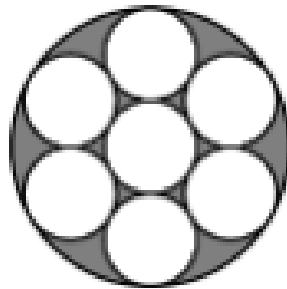
Pole czworokąta możemy obliczyć:

$$P_{ABCD} = P_{AEB} - (P_{EFDA} + P_{CGD} + P_{FBCG})$$

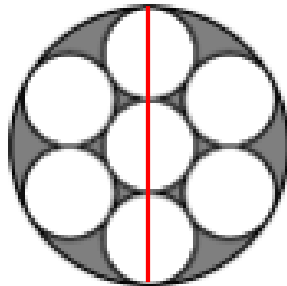
$$P_{ABCD} = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 5 - \left[\frac{1}{2} \cdot (5 + 2) \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot (4 + 1) \cdot 1 \right] = \frac{25}{2} - \left[\frac{7}{2} + \frac{1}{2} + \frac{5}{2} \right] = \frac{25}{2} - \frac{13}{2} = \frac{12}{2} = 6j^2$$

Odpowiedź: Pole wielokąta $ABCD$ jest równe $6j^2$.

Zadanie 5. Każde z małych kół na rysunku ma promień równy jeden. Najbardziej wewnętrzny okrąg jest styczny do sześciu otaczających go okręgów, a każdy z tych okręgów jest styczny do dużego koła i sąsiadujących z nim małych kół. Znajdź pole obszaru zacieniowanego.

Rozwiązanie.

Średnica D dużego okręgu równa jest sumie trzech średnic wewnętrznych okręgów

$$D = 3d = 6, \text{ a promień } R = 3$$

Pole dużego koła $P = \pi R^2 = \pi 3^2 = 9\pi$, a pole każdego małego koła $P_m = \pi r^2 = \pi 1^2 = \pi$.

Wobec tego pole zacieniowanego obszaru równe jest

$$P - 7P_m = 9\pi - 7\pi = 2\pi$$

Odpowiedź. Pole zacieniowanego obszaru równe jest 2π .